

NOUS CRITERIS GENERALS PER A PUBLICAR EN LA UNIVERSITAT D'ALACANT (Aprovats pel Consell de Publicacions el 22 d'octubre de 2014)

Introducció

Les publicacions de la Universitat d'Alacant tenen tres objectius generals: la difusió de la investigació, del coneixement i la tecnologia, el suport a la docència i la divulgació científica i cultural.

Les publicacions d'investigació, les monografies, que s'han editat en els darrers anys presenten un cert desequilibri quantitatiu en favor de les humanitats i les ciències socials, explicable en part per la tendència d'aquestes àrees a la publicació de llibres, mentre que altres àrees més tècniques o experimentals tendeixen a publicar articles en revistes especialitzades.

Pel que fa als manuals, constatem que hi ha més diversitat en les àrees que opten per publicar en el Servei de Publicacions de la UA. Tot i això, encara hi ha moltes possibilitats d'incrementar el nombre de manuals editats per la Universitat d'Alacant tant en suport paper com, especialment, en suport digital.

L'edició de originals orientats a la divulgació científica, o amb una finalitat de difusió cultural tant entre els universitaris com en l'entorn social, ha tingut fins ara una baixa presència en les publicacions de la Universitat.

La Universitat ha de procurar donar un servei atractiu, àgil i de qualitat a les autores i autors, i amb uns costos raonables, de manera que puguin publicar en la seua universitat. Tot i això, són moltes les publicacions de personal de la Universitat en editorials privades o en altres institucions, en alguns casos a través de coedicions.

En el context actual, en què hi ha una menor disponibilitat de recursos i en què sembla que editar en la pròpia universitat no és valorat adequadament, cal reforçar la política de coedició, especialment amb editorials d'institucions públiques o privades que siguen un bon referent en l'àrea o en la matèria corresponent.

Convé, doncs, que els recursos disponibles s'orienten a l'equilibri, en la mesura que siga possible i raonable, entre les grans àrees de coneixement de la Universitat d'Alacant, o si més no, que es done l'oportunitat perquè totes puguin publicar monografies com a resultat de la investigació; s'incremente el nombre de manuals i altres materials per a la docència, i es faça divulgació científica. Així mateix, per a fer possible una gestió més eficient dels recursos i procurar una major incidència de les publicacions, caldrà reforçar la coedició amb altres editorials i institucions dedicades a l'estudi o la difusió del coneixement.

L'edició d'obres d'autores o autors que no estan vinculats amb la Universitat d'Alacant i el seu entorn social pot ser un motiu d'enriquiment per a les activitats investigadores o docents de la Universitat. Tot i això, en els darrers anys s'està produint un fenomen distorsionador en l'àmbit de l'edició universitària en la mesura que, per raons de prestigi

o per a evitar una hipotètica penalització de les agències d'avaluació, molts PDI busquen vies per a publicar en universitats que no siguen la seua.

Aquest fet provoca que els ajustats recursos destinats darrerament a l'edició en la Universitat d'Alacant hagen de dedicar una part del seu pressupost i del treball del seu personal a publicar obres que no sempre estan directament relacionades amb les línies d'investigació o les titulacions que s'hi imparteixen.

A la Universitat d'Alacant es duen a terme congressos o jornades i l'organització sovint planteja la conveniència d'editar les actes i d'assumir-ne els costos d'edició. Aquesta pràctica dóna més visibilitat al treball fet i permet la difusió de les aportacions científiques. Això no obstant, aquest tipus de publicacions en paper, més enllà de les persones implicades, té un impacte reduït. En la majoria dels casos hi ha un comitè científic encarregat de l'acceptació dels materials, i per tant no tendria sentit demanar informes d'avaluació; de vegades, però, es presenten materials que no estan pensats per a ser editats en suport paper o que tenen una qualitat o interès desigual.

Per tot això, convé que la Universitat tendisca a l'edició de les actes de congressos en format digital, ja que permet una major difusió i uns costos sensiblement menors que, en tot cas, hauria d'assumir el comitè o la unitat organitzadora, totalment o parcialment.

Com és pràctica habitual en universitats amb més història, últimament es fan publicacions d'homenatge a PDI de la Universitat o a altres persones destacades relacionades amb la Universitat d'Alacant. La Universitat, a través del Servei de Publicacions, podrà prestar el suport editorial i assumir la gestió de l'edició i de la distribució. En aquests casos, els costos d'edició aniran a càrrec dels editors o promotors de la publicació.

A la vista d'aquesta diversitat de situacions, i per a garantir l'assoliment dels objectius previstos en l'Estatut de la Universitat i la normativa de desplegament, alhora que s'avança en les línies marcades per la direcció de la Universitat, convé que la Universitat d'Alacant, a través del Consell de Publicacions, fixe uns criteris generals per a l'edició que complementen el Reglament General de Publicacions de la Universitat d'Alacant (BOUA, d'1 de febrer de 2008) i ajuden al Consell de Publicacions en la resolució d'aquestes casuístiques de manera satisfactòria per als objectius de la Universitat i de les autores i autors.

1. Objecte d'aquesta normativa

L'objecte d'aquesta normativa és regular els criteris d'edició de les publicacions de la Universitat d'Alacant amb l'objectiu d'impulsar les edicions del seus membres, donar un bon suport tècnic i de gestió de les publicacions i facilitar la transparència d'aquest servei públic.

2. Monografies i materials docents d'autores o autors de la Universitat d'Alacant

Qualsevol PDI o personal de la Universitat d'Alacant pot presentar un original en el Servei de Publicacions. La proposta d'edició de monografies i materials docents ha d'estar avalada pel departament, institut universitari o pel centre.

Segons el Reglament de Publicacions, els originals presentats seran objecte de revisió externa i anònima per, almenys, dos avaluadors elegits per sorteig d'entre la borsa d'avaluadors designats pel centre per a cadascuna de les àrees de coneixement corresponents.

El Consell de Publicacions examinarà les obres presentades, i basant-se en els informes d'avaluació i editorials determinarà les condicions de publicació d'aquelles que considere oportunes.

Aquest procediment és aplicable tant a les obres que edite el Servei de Publicacions com a aquelles que s'hagen d'editar en coedició amb altres editorials públiques o privades.

3. Monografies d'autores o autors externs a la Universitat d'Alacant

Els originals presentats per persones que no siguen membres de la UA o que no estiguen avalades per un conveni de coedició entre la Universitat d'Alacant i una institució o entitat, podran ser admesos pel Servei de Publicacions si segueixen aquest procediment:

1. Un PDI de la Universitat d'Alacant i un departament, institut o centre hauran d'avaluar l'edició.
2. El departament, l'institut o el centre hauran d'assumir el 50% dels costos d'edició o la part que no assumisca l'autor/a.
3. L'autora o autor es farà càrrec, com a mínim, del 50% dels costos d'edició.
4. Una vegada es reba el compromís de finançament de l'autora o autor i de l'òrgan que l'avalua, se seguirà el tràmit habitual de sol·licitar els informes externs d'avaluació i, després, el trasllat al Consell de Publicacions, que serà qui haurà d'aprovar l'edició.

4. Coedicions amb altres universitats, institucions o editorials privades

La Universitat dóna suport a la coedició amb altres institucions i editorials, siguen públiques o privades, que estiguen considerades com a referents en un determinat camp del coneixement.

En aquests casos, caldrà acordar prèviament un conveni o un contracte entre la Universitat i la institució o l'editorial corresponent.

5. Tesis doctorals

Les tesis doctorals s'han de publicar en el Repositori Institucional de la Universitat (RUA) en les condicions que marca la legislació vigent.

Si l'autora o autor vol publicar un llibre a partir de la tesi, haurà de fer la transformació pertinent per a convertir-la en una monografia d'investigació i seguir el procediment previst per a la presentació d'originals.

6. Revistes

L'edició de revistes científiques és responsabilitat dels diferents grups d'investigació. Des del vicerektorat competent, es procurarà ajudar econòmicament les revistes que complisquen una sèrie de requisits, o criteris d'edició, amb l'objectiu de millorar-ne la

qualitat i l'impacte. En aquesta mateixa línia, convé reforçar els lligams i les coedicions amb altres universitats i organismes científics.

Totes les revistes universitàries que tinguen finançament de la Universitat o d'altres fons públics s'han de publicar en obert en el RUA.

El Servei de Publicacions ofereix el seu suport tècnic per a l'edició i, especialment, per a la gestió del DOI i l'accés a altres plataformes digitals.

7. Actes de congressos

Els comitès organitzadors de congressos i altres jornades científiques en la Universitat d'Alacant poden sol·licitar el suport a la publicació de les actes sempre que assumisquen els costos d'edició, totalment o la meitat, com a mínim.

En aquests casos, caldrà tendir a publicar en suport digital i restringir, en la mesura del possible, l'edició en paper i, en tot cas, ajustar el tiratge d'exemplars.

Sols es podran publicar els textos que hagen estat seleccionats pel comitè científic o editor del congrés. En aquests casos, per tant, no caldrà demanar informes externs d'avaluació abans de presentar la proposta al Consell de Publicacions, que serà qui n'autoritzarà l'edició.

8. Llibres de homenatge

Les edicions de llibres d'homenatge a PDI de la Universitat d'Alacant, doctores i doctors honoris causa i altres casos semblants, comptaran amb el suport tècnic del Servei de Publicacions. En aquests casos es podran criteris específics per a publicar.

El finançament dels costos d'edició anirà a càrrec dels editors, òrgans o unitats que organitzen l'homenatge.

9. Noves col·leccions i sèries

El Servei de Publicacions podrà posar en marxa noves col·leccions i sèries de publicacions específiques per a atendre les propostes institucionals i dels col·lectius universitaris, o per a reforçar la divulgació científica i del coneixement. En aquests casos es podran criteris específics per a publicar.

El PDI o els equips d'investigació que disposen de recursos econòmics de projectes, subvencions o recursos propis, a més de comptar amb el suport tècnic i de gestió habituals, poden proposar unes condicions tècniques específiques per als seus originals, com ara l'edició en color o en formats especials.

La vicerectora d'Investigació, Desenvolupament i Innovació

Amparo Navarro Faure

Sant Vicent del Raspeig, 22 de octubre de 2014